

Verantwoording enquête en becijfering onderzoek jonge docenten in het voortgezet onderwijs

Ons onderzoek bestond uit drie componenten: een enquête onder jonge docenten; een veertigtal gesprekken met opleiders en bestuurders in het onderwijs plus een becijfering van de gelden die het ministerie van OCW sinds 2009 reserveerde voor de aanpak van het lerarentekort, specifiek in het voortgezet onderwijs. De toelichting op de belangrijkste enquêteresultaten en de becijfering van gelden, zijn als volgt.

Enquête

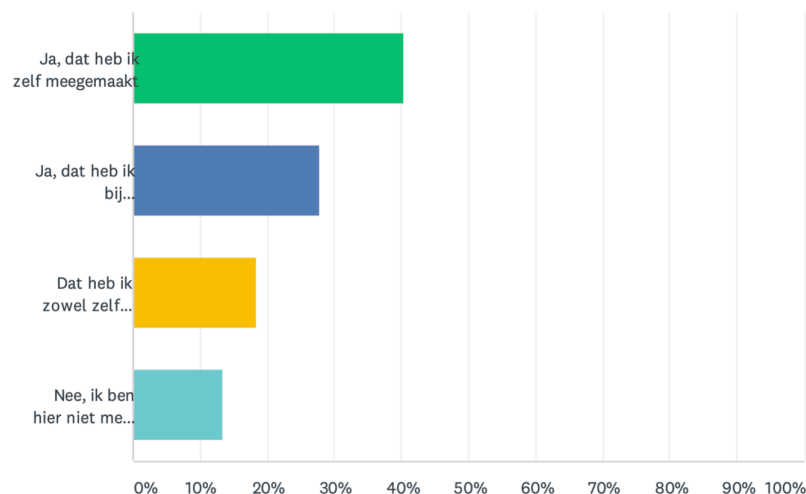
Investico hield via de Algemene Onderwijsbond een enquête onder leden van De Groene Golf - de jongerentak van de Aob, waarvan leden in de regel 35 jaar of jonger zijn. 3100 leden kregen éénmalig een uitnodiging per mail om deel te nemen. De responsrate is daarmee 19,5 procent. Docenten werden bevraagd over hun ervaringen op de opleiding, hun stageplek en eerste baan. Ruim zeshonderd van hen vulden de enquête in.

De meerderheid van geënquêteerden nam een eerste onderwijsbaan aan in 2015 of later. Van hen was 57,67 procent toen nog niet afgestudeerd. 36 procent van alle ondervraagden zegt studievertraging opgelopen te hebben. Van hen noemt ruim de helft (53 procent) het aannemen van een onderwijsbaan als mede-oorzaak voor de opgelopen vertraging.

Ondervraagden bevinden zich door heel het land, maar het vaakst in Zuid-Holland (19,33%) en het minst vaak in Drenthe (2,94%). Alle gangbare schoolvakken zijn goed vertegenwoordigd onder geënquêteerden. Zoals verwacht zijn kernvakken Nederlands en Engels meest vertegenwoordigd.

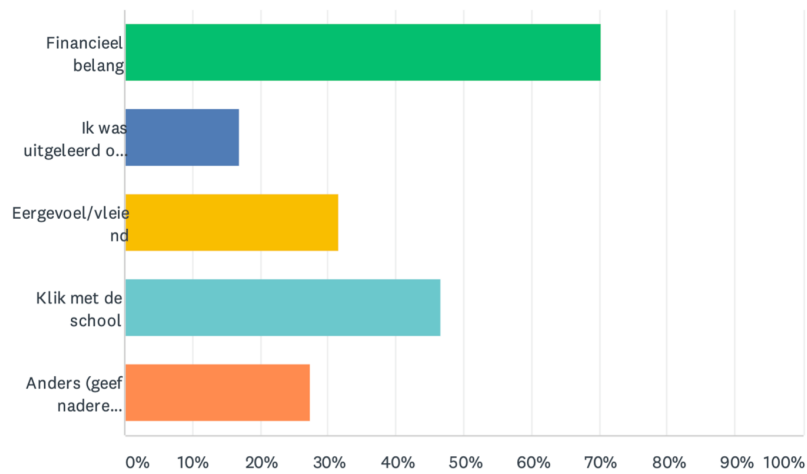
Het komt geregeld voor dat leraren in opleiding nog voordat ze een bevoegdheid hebben behaald een baan aangeboden krijgen.

606 respondenten

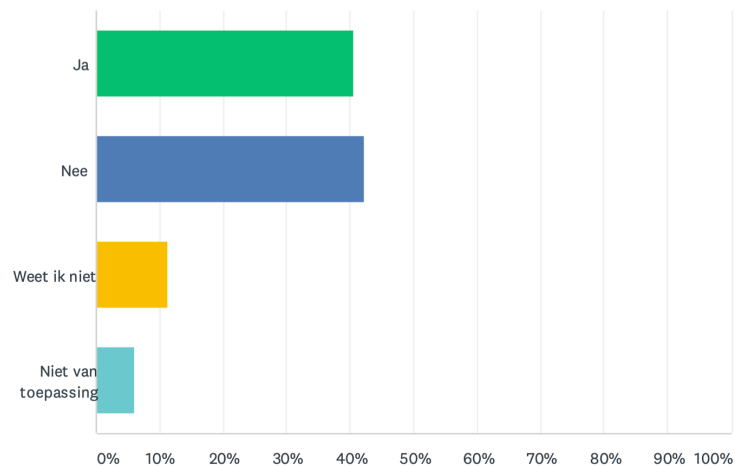
Welke redenen had je voor het aannemen van die baan?

435 respondenten, meerdere keuzes mogelijk

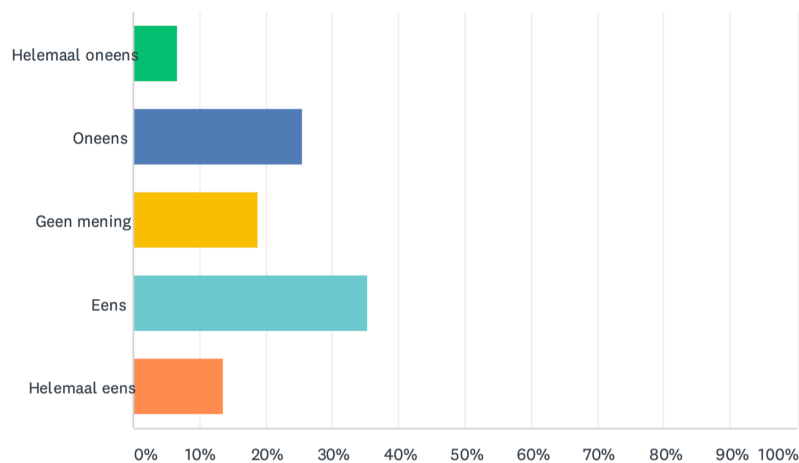
Heb je tijdens je stages binnen je opleiding meegemaakt dat de stageschool je vroeg extra taken op je te nemen die niet binnen je taakstelling vielen?

562 respondenten

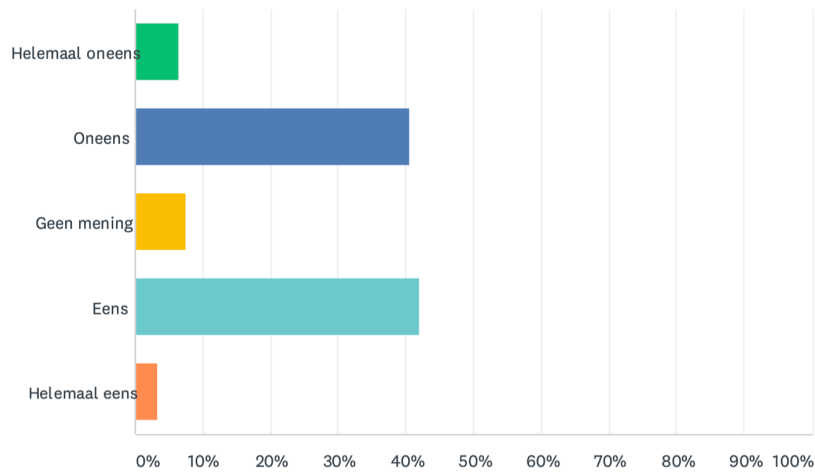

Stelling: die extra stagetaken maakten het moeilijker de opleiding af te ronden in de tijd die ervoor staat.

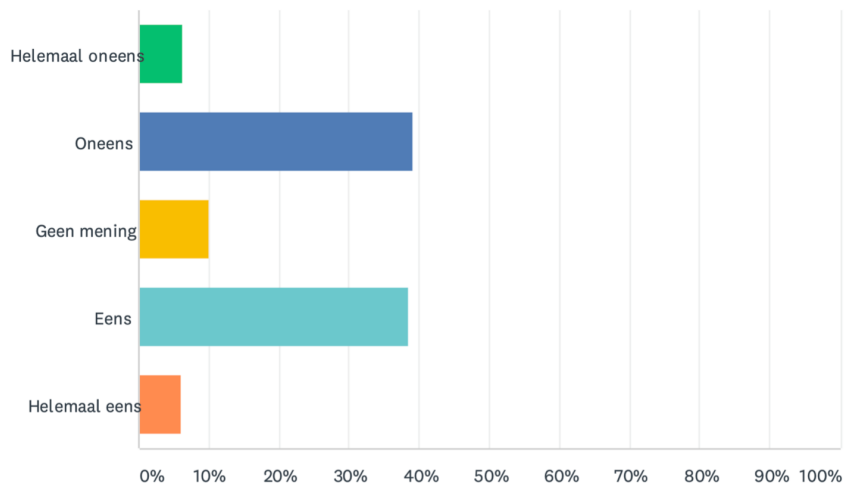
251 respondenten

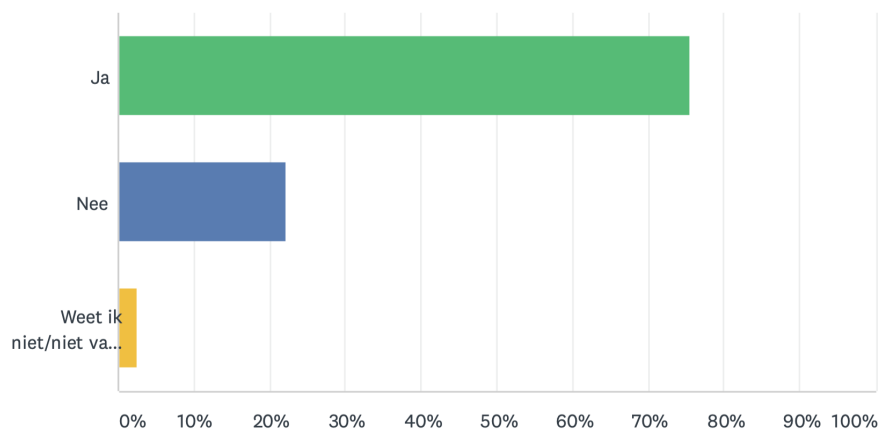
Stelling: de lerarenopleiding heeft mij goed voorbereid op een carrière voor de klas.
551 respondenten

Stelling: Ik vond de overgang van student naar docent eenvoudig.
536 respondenten

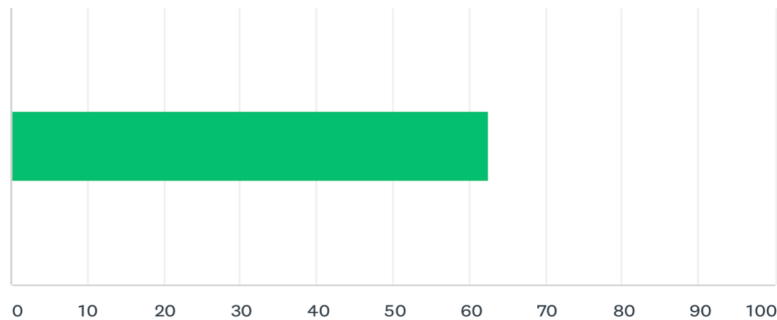

Ontving je begeleiding vanuit de vakgroep of school in je eerste onderwijsja(a)r(en)?
534 respondenten

Ben je tevreden over de begeleiding die je ontving?

385 respondenten

Verantwoording berekening impulsen

Op basis van een index van maatregelen om lerarentekorten te verminderen van het Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel (hier te lezen: [Met een blik op het verleden. Een inventarisatie van eerdere projecten en maatregelen ter vermindering van lerarentekorten in het po, vo en mbo](#)) en een nog ongepubliceerde lijst met maatregelen lerarenbeleid aangeleverd door het ministerie van OCW, indexeerde Investico de Rijkssubsidies met als (een van de) primaire doel(en) het tegengaan van het lerarentekort.en kwam daarbij in ieder geval op de volgende:

- Regeling zij-instroom 2017 - heden
- Regeling korte scholingstrajecten 2017 - heden
- Tegemoetkoming studiekosten onderwijsmasters vo 2016-2018
- Regeling lerarenbeurs voor scholing, zij-instroom en bewegingsonderwijs 2009-heden
- Regeling versterking functiemix vo-leraren in de Randstadregio's 2009-2021
- Innovatieimpuls onderwijs 2011-2015
- Eenmalige impuls tekortvakken vo 2013-2016
- Vierslagleren 2014-2016
- Versterking samenwerking scholen en lerarenopleidingen 2013-2016
- Regionale aanpak lerarentekorten/personeelstekorten sinds 2019
- Regeling tegemoetkoming opleidingsscholen 2017-2023
- Subsidieregeling tweede lerarenopleiding 2020-2025.

Met de [wettenbank overheid](#) is steeds geïndexeerd hoeveel gelden per jaar voor betreffende regelingen ingecalculeerd werden. Zo komen we tussen 2009 en 2021 tot een som van 1,2 miljard euro.

We zijn bij onze becijfering doorgaans uitgegaan van de plafonds, omdat van het gros van de regelingen niet precies duidelijk is welk deel ervan daadwerkelijk is gespendeerd: veel gelden zijn deel van de lumpsum die middelbare scholen ontvangen. Waar dat kon (bv *impuls tekortvakken vo 2013* en *innovatie-impuls 2011-2015*) hebben we het daadwerkelijk bestede bedrag opgenomen.

Veel van bovenstaande regelingen bevatten zowel gelden voor vo als po en mbo - die hebben we gesplitst. In sommige gevallen moesten we een berekende schatting maken. Dat hebben we conservatief gedaan.